

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ALÓFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
 IGY HÓRA 3 KORONA, NÉGYEDÉVRE 6 KORONA,
 FÉLÉVRE 12 KORONA, ÉGÉSZ ÉVRE 24 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT.
 KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ.
 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Riadalom az ententeban a titkos szerződések közlése miatt

Az orosz kormány megkezdte a hadsereg leszerelését — Krausz tábornok seregének fényes harcai az utolsó 10 naphan a Brenta völgyében

Az orosz titkos szerződések

Berlin, november 27. Az orosz határról jelentik: *Trockij* megerősíti, hogy *Kerenski*, *Terescsenko* és a szövetségesek között ez év szeptemberében titkos egyezmény jött létre, amely Oroszországot teljesen kiszolgálja a szövetségeseknek.

Berlin, november 27. A *Lokalanzeiger* értesítése szerint a szövetség tanács bizottsága legközelebb foglalkozik a Lenin által közölt orosz titkos szerződésekkel.

Berlin, november 27. A *Vossische Zeitung* levelezőjének bizalmi embere, aki Pétervárott tartózkodik, *Trockijjal* és *Lunecarskival* folytatott beszélgetés alapján a következőket tudta meg az entente titkos szerződéseiből:

Azok a hírek, hogy *Neratow* volt külügyminiszter biztonságba helyezte a titkos szerződéseket, alaptalanok. Lenin kormánya megszerelte ezeket az okmányokat. Összesen 11 szerződés és 60 olyan jegyzék van a kormány birtokában, amelyeket 1915. augusztusától 1917. március haváig az orosz kormány váltott az angol, francia és olasz kormánnyal. A francia és angol kormánnyal kötött szerződések orosz nyelven egytől-egyig megvannak. Valódiságukhoz kétség sem férhet. — A kormány épen most rendezi ezeket az okmányokat, amelyek többek között szabályozzák a Dardanellák kérdését és Konstantinápoly átengedését Oroszország részére, biztosítékot tartalmaznak a monarchisztikus kormányforma megszilárdítása dolgában, továbbá vonatkoznak bizonyos oroszországi területekre és az Aaland-szigetek további megerősítésére a háború után is.

Stockholm, november 27. A *Prawda* folytatja a titkos szerződések közzétételét. Ezek szerint a párisi orosz nagykövet 1917. február 17-én titkos táviratban közölte, hogy a francia kormány hangsúlyozni kívánja amaz egyezmények súlyát, amelyeket 1915-ben az orosz kormánnyal kötött, amely szerint a háború befejezése után a konstantinápolyi kérést Oroszország törekvéssel összhangzásban fogja szabályozni. Másrészt biztosítani kívánja szövetségeseinek mindazt a katonai, ipari természetű garanciákat, amelyek az orosz birodalom biztonságának, gazdasági haladásának szempontjából szükségesek. —

Ennélfogva elismeri Oroszországnak ama korlátlan jogát, hogy nyugati határait maga állapítsa meg. Az orosz külügyi hivatalnak a párisi orosz nagykövethoz küldött titkos távirata, amely Franciaországnak Németországra vonatkozó annexiós tervével foglalkozik, ezt mondja: Reméljük, hogy Franciaország hozzájárul ahhoz, hogy az Aaland-szigetek használati jogát a háború után meg kell szüntetni.

Megkezdtek az orosz sereg leszerelését

Rotterdam, november 27. A *Central News* pétervári dróttalan táviratát közöl, amely szerint a leninisták megkezdtek a hadsereg létszámának leszállítását. Az 1898. évfolyambelieket már haza is bocsátották.

18 város a bolsevikiek mellett

Stockholm, november 27. A *Prawda* szerint a következő városok csatlakoztak eddig a bolsevikiekhez: Pétervár, Moszkva, Kiew, Nisnij-Nowgorod, Charkow, Odessza, Jekaterinoslaw, Samara, Saratow, Kazán, Rostow, Wladimir, Rewal, Pskow, Minsk, Krasnojarsk, Podolsk és Zarizin.

Az entente táviratilag tiltakozik a fegyverszünet ellen

Berlin, november 27. A párisi külügyminisztérium közhírré teszi az ententének azt az elhatározását, hogy távirati uton felhívást intéz az orosz néphez, amelyben tiltakozik a fegyverszünet ellen. Franciaország ezenkívül még külön tiltakozik a francia-orosz szövetség megszűnése ellen. A francia külügyi hivatal ezenkívül közölte a sajtó képviselőivel, hogy ami a titkos szerződésekkel ilgili, ezeket

az események tárgyaláimá tették. A titkos szerződések különben is olyan megállapodásokat tartalmaztak, amelyek Oroszország javát szolgálták, úgy, hogy Franciaországnak nem kell szégyenkeznie, ha a szerződések nyilvánosságra kerülnek. A párisi fülhivatalos sajtó szerint az entente abban reménykedik még, hogy a bolsevik-ellenes elemeknek elég ellenálló képességük lesz. Ha azonban tényleg bekövetkezik az orosz különbéke, akkor ennek súlyos következményeit egyedül Oroszország fogja érezni.

Mikor adja át Oroszország a fegyverszünet-ajánlatot?

Zürich, november 27. Leninék a fegyverszünet ajánlatot egy semleges állam segítségével fogják eljuttatni a központi hatalmakhoz, míhelyt egy semleges állam elismeri az új kormányt és diplomáciai képviselőjét akkreditálni fogja.

Czernin a fegyverszünet-ajánlatról

Bécs, november 27. Az urakháza delegátusainak Czerninnel folytatott beszélgetése folyamán a külügyminiszter a jelenlegi orosz kormány békeajánlata folytán teremtett helyzetről nyilatkozott s hangsúlyozta azt a készséget és hajlandóságot, hogy tárgyalásokba bocsátkozik a becsületos és elfogadható béke érdekében.

A hadseregpáncsnokok tanácskozása a fegyverszünetről

Berlin, november 27. Pétervárról eredő hírek szerint az új orosz kormány valamennyi szovjetnek, a frontok katonai bizottságainak és Finnország megbízottainak hozzájárulásával tette meg a fegyverszünetre vonatkozó ajánlatot. Míhelyt ez a határozat Pétervárott kitudódott, az entente képviselői rögtön készültek az utazásra. *Buchanan* angol nagykövet így szölt környezetéhez:

— Ez a végleges szakítás Oroszország és a szövetségesek között.

Nagy fontosságot tulajdonítanak az orosz

<p>URANIA Operetta november 28-32.</p>	<p>A TÖVIS-KORONA dráma 4 felvonásban. Főszereplő: Gina Fabri.</p>	<p>Az olasz front összeomlása a diadalmas isonzoí csata. Értékes kérdete 5, 7 és 9 óráig</p>	<p>APOLLO Operetta november 24-28.</p>	<p>Phönix-film</p>	<p>A föld embere jelennek az élet mély- ségéből 3 felvonásban. Főszereplők: Beregi Oszkár, Báthory Gizella, Pártos Deszö, Mészáros G., Hegedűs Ferenc, T. Halasi Margit.</p>	<p>Az olasz front összeomlása a világháború legnagyob- b győzeleméig.</p>	<p>Külföldi kérdete 5, 7 és 9 óráig.</p>
---	--	--	---	---------------------------	--	--	--

főhadiszálláson egybehívott tanácskozásnak, amelyen a hadseregpáncsnokok a fegyverszünetről fognak határozni. — Feltűnést kelt *Ruszkij* és *Alexejew* tábornokoknak az az állítólagos nyilatkozata, hogy *jobb békét kötni*, semmint olyan felbomlott hadsereggel, mint az orosz, a háborút folytatni.

A kormány hatalma még nem szilárdult meg

Berlin, november 27. A Kerenski-párti *Dien* adatokat közöl arról, hogy Oroszország mennyiben támogatja a népbiztosok tanácsát, amely a békeajánlatot tette. Megállapítja, hogy *60 kormányzóságban még nem működnek a tényleges hatalmat gyakorló hatóságok*, hanem nagyrészt a cári kormány hivatalnokai teljesítik a szolgálatot. Egyes kormányzóságban vad harcok dülnek a Kerenski-párti és a szovjet hivatalnokai között. *A három legnagyobb kormányzóságban a szovjet uralma biztos alapokon áll.* A hadsereg magatartása még bizonytalan. Az északnyugati hadseregek támogatják, de a délnyugati és a kaukázusi hadsereg elutasítja a népbiztosok uralmát. Az új kormányt eddig az ország egy tizenkettedrésze támogatja.

Az ukrán hadsereg Kaledin ellen

Kopenhága, november 27. Hírlik, hogy *150,000 ukrán katona elindult, hogy Kaledin ellen vonuljon.*

Entente-diplomaták az orosz különbékéről

Kopenhága, november 27. A pétervári olasz követség első titkára, aki hazautazása közben Haparandába érkezett, egy malmöi újság tudósítója előtt így nyilatkozott, hogy *Oroszország a békekötés küszöbén áll.* Ha az angolok elhagyják Oroszországot, nem telik bele több nap, míg *a különbékét megkötik.*

Egy francia politikus, aki hazautazása közben Haparandába érkezett, azt mondta a tudósítónak, hogy *az entente-követek a legközelebbi napokban el fognak távozni Oroszországból.* Haparandában már készen állnak a vonatok, hogy a diplomatákat Bergenbe vigyék.

Kerenski hadsereget szervez

Kopenhága, november 27. Haparandai hírek szerint *Kerenski újra gyűlti csapatait, hogy Pétervár ellen vonuljon.*

Duchonin fölhívása

Bécs, november 27. A bolsevik kormány által elmozdított *Duchonin* főparancsnok letartóztatásáról szóló hír egyelőre nem valósult meg. *Duchonin* aláírásával az orosz főhadiszálláson e hó 27-én délelőtt fölhívást bocsátottak ki, amelynek tartalma nem mindenben világos. *Duchonin* megindult szavakkal panasolja a zűrzavart, amely a nép és a katonaság között uralkodik. Sajnos — mondotta — hogy a hadsereget, amely negyedik éve viseli a háború összes nélkülözéseit és szenvedéseit és az otthon való tüzhely és család után vágyakozik, *új megpróbáltatások érték.* A fölhívás egységre és megerősítésre hívja föl a katonákat, de *a szuronyok okozta vér nélkül.*

Kerenski lemondott a miniszterelnökségről

Hága, november 27. A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról, hogy *Kerenski még november 14-én lemondott a miniszterelnökségről* és a hadseregfőparancsnokságról s korlátlan fölhatalmazását az új kormány kezébe tette le. Ezzel Kerenski elismerte a bolsevik kormányt.

Berlin, november 27. A Reuter-ügynökségnek jelenti Pétervárról: Azok a hírek, hogy Kerenski öngyilkosságot követett el vagy hogy megsebesült volna, valótlanok. — Kerenski írásban fordult a maximalista kormányhoz, melyben közli, hogy *hállandó magát az új kormánynak alávetni.*

Krasnow tábornok, aki Kerenski csapataival együtt megadta magát a maximalistáknak, megbízást kapott, hogy *Keresse fel Kaledint és kezdjen vele tárgyalásokat.*

Az angol nagykövet már elment Pétervárról?

Berlin, november 27. Egy finn lap jelenti, hogy *a pétervári angol nagykövetség tagjai már november 22-én elhagyták Oroszország fővárosát*, de eddig még nem érkeztek meg Torneába. Azt hiszik, hogy a vonatot Finnországban *Feltartóztatták.*

Letartóztatták az angol és amerikai tengeralattjárók legénységét

Berlin, november 27. Az *Achtuhrblatt* jelenti az orosz határról: Az entente értesítette a katonai és munkástanácsok intézőbizottságát, hogy *megtorló intézkedéseket fog tenni*, ha az entente-hatalmak Oroszországban letartóztatott polgárait nem bocsátják azonnal szabadon. Nyomatékosan követeli az entente *A Finn-öbölben operáló angol tengeralattjárók legénységének szabadon bocsátását.* Kiderül az entente tiltakozásából, hogy a kelet-tengeri flotta maximalista matrózai nemcsak az angol tengerészeti küldöttséget tartóztatták le, hanem az orosz vizeken operáló amerikai lovárhajók angol legénységét is.

Oroszország pénzügyi csőd előtt

Stockholm, november 27. A szovjet az ententének Oroszországgal kötött pénzügyi szerződésait *egyoldalúan felbontotta*, aminek következménye, hogy *Oroszország államcsődjét legközelebb bejelentik.*

Vezérkarunk jelentése

Budapest, november 27. Hivatalos jelentés.

OLASZ HARCTÉR.

A helyzet változatlan maradt. A legutóbbi tíz napban Cison mellett vívott harcokban Krausz Alfréd tábornok alpesi csapatai ismét a legnagyobb vitézséggel és kitartással harcoltak. Míg a gráci lövészrezd a Monte Perticáért vívott küzdelemben ismét multjához méltó hőstetteket vitt véghez, addig a felső-ausztriai 11-ik von Hessen-gyalogezrednek és a tiroli vadászok osztagainak II Terme és San Marino mellett, a Brenta hasadékában alkalmuk nyílt arra, hogy zászlójukat újabb dicsőséggel koronázzák. — Brumovszky százados november 23-án légi harcban 25-ik ellenfelét győzte le.

KELETI ÉS DÉLKELETI HARCTÉR.

Semmi újság.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, november 27. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában a tüzéségi tevékenység a Houthouster-erdő és Zandvoorde között délután ismét nagy hevességre emelkedett. A csatatér egyes szakaszain Cambray-tól délnyugatra naphosszat erős tüzharc folyt.

A sötétség védelme alatt készenléthe helyezett angol gyalogság este megtámadta Bourlon falut és erdőt. Súlyos közelharcban visszavertük őket. Az előtéri tevékenység az egész harcvonalon élénk maradt.

A német trónörökös hadcsoportja: Pranaytól északra egy francia előretörést árokharcban visszautasítottunk. A Maas keleti partján a harci tevékenység egész nap mérsékelt volt. Este Samogneux és Beaumont között és Ornesltől kétoldalt tetemesen fokozódott a tüz.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: A Combres-magaslaton és St. Mihiel és Pont a Mousson között a tüz időnkint feléledt.

Keleti harctér és macedon arcvonal: Nem voltak nagyobb harci cselekmények.

OLASZ HARCTÉR.

A helyzet változatlan.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, november 27. A Wolff-ügynökség jelenti november 27-én este:

A Cambray melletti csatatéren, Bourlon és Fontain között, erős angol támadások hiúsultak meg. Az elkeseredett helyi harcok még tartanak.

Keleten és az olasz fronton nem történt különös esemény.

Ujabb 20,000 tonna

Berlin, november 27. A Wolff-ügynökség jelenti:

Buvárhajóink az Északi-tengeren újjában 20,000 brutto regisztertonna ellenséges halóteret súlyosztettek el, közöttük két nagy gőzöst, melynek egyike municiót szállított.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

Az angol-francia sereg az olasz fronton

Zürich, november 27. A milanoi lapok küszöbön állónak tartják, hogy az angol-francia csapatok *beavatkoznak az olasz fronton a küzdelemben.*

Entente-politika Spanyolországban

Madrid, november 27. A Havas-ügynökség jelenti: *Romanones* miniszterelnök kijelentette, hogy Spanyolország *az ententeot nyíltan támogató politikát kell folytatnia.*

A cár Japánba szökött?

Newyork, november 27. A *Central News* jelenti: *Frohmann* Dániel impresszárió közlése szerint *a cárnak sikerült Tobolskól Carbinon át Japánba menekülnie.* A hír megerősítésre szorul.

— **Katonai kitüntetések.** A király Fischer Béla 39. gyalogezredbeli tartalékos hadnagynak a tiszteknek létesített 1. oszt. ezüst vitézségi érmet adományozta. A király megparancsolta, hogy Rybczok Román és Orosz Árpád 39. gyalogezredbeli hadnagynak a legfelsőbb dicsérelő elismerés tudtul adassék a kardok egyidejű adományozása mellett. Szunyogh Albertnek, egy honvéd lovas hadosztályparancsnokságnál beosztott, a 2. honvédhuszárezrednél létszám felett vezetett. vezérkarhoz beosztott századosnak a legfelsőbb dicsérelő elismerés újlag, a kardok egyidejű adományozása mellett, tudtul adassék, végül Moravszki János VIII. csendőrkertületbeli alörmesternek a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

Debrecen a szekularizáció mellett

A törvényhatósági bizottság közgyűlése

Debrecen város ma közgyűlést tartott, a melynek hatalmas tárgysorozatából csupán néhány tárgyat intéztek el. Kétségtelen azonban, hogy ezek annál érdekesebbek. Ezek között volt a *szekularizáció kérdése*, amely mellett és ellen sok szép, tartalmas beszéd hangzott el, míg végre is a *közgyűlés a szekularizáció mellett foglalt állást*. Az ülés elején *Weszprémy Zoltán* főispán a hadikölcsön sikere érdekében mondott buzdító szavakat. — Általában a közgyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, aminek a tárgyak érdekessége mellett az is volt az oka, hogy a tárgysorozaton választások is szerepeltek, ami mindig nagy érdeklődést biztosít a közgyűlésnek.

A közgyűlésről az alábbi tudósításunk számol be:

(A hadikölcsönért)

A közgyűlést délután 3 órakor nyitotta meg *Weszprémy Zoltán* főispán. Megnyitó beszédében kegyeletes szavakkal parentálta el *Haranghy Sándor* bizottsági tagot, akinek emlékéit és érdemeit indítványára jegyzőkönyvben örökítették meg.

Ezután lelkes szavakban hívta föl a figyelmet a hetedik hadikölcsön sikerére. Hangsúlyozta ama nagy kötelességet, amely a polgárságra hárul. Itt most nem áldozatról van szó, hanem csak hazafias kötelességteljesítésről. Ellenség sehol sem áll határainkon, sohasem volt nagyobb bizalomra több ok, mint most s így a *hadikölcsönjegyzéssel ezt a bizalmat kifejezésre is kell juttatni* mindenkinek, akinek csak ez módjában áll. (A közgyűlés éljenzéssel és élénk helyesléssel fogadta a főispán szavait.)

(Főirat a szénhiány miatt)

A közgyűlés ezután a napirend tárgyalására tért át.

Tudomásul vette a *polgármesteri jelentést* s a miniszteri leiratokat, ezek közt a kereskedelemügyi miniszter leiratát, amely szerint az előfordult szemizériák okai a bányamunkásoknak egyes bányákban történt mozgalmi voltak, amelyek azonban *már megszűntek*.

A közgyűlés tudomásul vette, azonban megállapította, hogy a szénhiány azóta is fennáll, a *helyzet nem javult*, sőt a helyzet annyira rosszabbodott, hogy *újabb üzembeállítások következtek be*. Megdöbbenéssel állapítja meg, hogy az országos szénbizottság működése óta még az *osztrák kormány által kintalt szénmennyiségeket is redukálta*. — A közgyűlés kimondta, hogy a debreceni közüzemek és a vállalatok *anyagi romlásáért nem vállal felelősséget* s a szénellátás érdekében újabb főiratot intéz a kereskedelemügyi miniszterhez.

(A szekularizáció)

Áttért ezután a közgyűlés Sopron vármegye közönsége átiratának tárgyalására, a melyben a *katolikus autonomia sürgős megvalósítását, az összes vallásfelekezetek alsó papsága illetményeinek rendezése* iránt intézett főiratának támogatását kérte. A tárgy körül hatalmas nagy vita indult meg. A városi tanács a kérdésnek a napirendről való levételét javasolja, miután a jelen időt nem tartja alkalmasnak egy olyan kérdés tárgyalására, amely felekezeti jellegénél és egyéb körülményeknél fogva alkalmas az egyetértés megbontására. A pénzügyi bizottság ezzel szemben a kérdés tárgyalását indítványozta.

János Zoltán is ezt kívánta, mert minden kérdések között *e probléma a legaktuálisabb és legfontosabb*. Annál inkább, mert a katolikus autonomia, akár mint fetszik is, nem valósulhat meg másképp és az is lekerül a napirendről.

Juhász-Nagy Sándor dr. a kérdés tárgyalása mellett szólal föl, s: t érdemben is hozzá akar szólni. Álláspontja, hogy *az egyházakat az államtól el kell választani*. A modern haladásnak az állami élet olyan kialakulása, az állami feladatokról alkotott olyan fölfogás felel meg, ha az állami funkciókat az állam átveszi. Az 1848:XX. t.-c. 3-ik szakaszában már benne van a *szekularizáció*. Az államnak vissza kell venni az állami eredetű vagyont főképpen azért, hogy most a harcúterén küzdő földnélküli magyarság fölhöz juthasson.

Márk Endre udvari tanácsos polgármester a tanács javaslata mellett szólal föl.

Szent-Királyi Tivadar kéri a kérdésnek a napirendről való levételét. A kérdés érinti a felekezeti érzékenységet s így kéri, ne tárgyalja a közgyűlés ez ügyet. Mindig kerülte az egyetértés megbontását, már pedig most ettől fél s ezért ellenzi a dolgot.

A főispán föltette a kérdést elsősorban arra, hogy tárgyalják-e a kérdést vagy pedig levegyék a napirendről?

A közgyűlés névszerű szavazással döntött és pedig akként, hogy *60 szavazattal 26 ellenében kimondta, hogy a kérdést tárgyalni kívánja*.

Az érdemi tárgyalásnál *Ferenzy Gyula* dr. egyetemi tanár meglehangú, lelkes beszédben mutatott rá az alsó papság nyomorára s arra a kötelességre, hogy *a hősöknek földet adjon az állam*, ehhez pedig kell minden erő s minden föld. Kéri, hogy a szekularizációs javaslatot a közgyűlés fogadja el.

(Három határozati javaslat)

Molnár Kálmán, a Terézium igazgatója, a tárgy teljes ismeretével mondott hosszú, nagy figyelmet keltő beszédet, amelyben bizonyította, hogy az egyházi vagyon elvétele *a tulajdoni jogot érintené és sok keserűséget váltana ki* a katolikusok lelkéből. Ne bontsák meg az egyetértést és kéri a protestantizmus képviselőit, az evangéliumi szabadság hirdetőit, *testvéri keresztény szeretettel* támogatásuk az autonomiára vonatkozó igyekezetüket. A következő határozati javaslatot terjesztette elő.

1. A törvényhozás még a most folyó országgyűlési cikluson iktassa törvénybe a katolikus autonomiát, melyet a legmagasabb trónbeszéd is megígért s gondoskodjék a törvényhozás az alsó papság fizetésének korszerű rendezéséről.

2. Hajtassék végre az 1848:XX. törvény-cikk.

3. Gondoskodjék a törvényhozás arról, hogy az alsóbb néposztály és különösen a harcúteréről visszatérő hős katonák földhöz és tőkéhez jussanak. Gondoskodjék a szegényebb néposztály részére alkóháznak és a hozzátartozó földnek tulajdona vagy használati joga, úgy saját gyöngeségei, mint mások üzérkedései ellen intézményes biztosítást nyerjen. E célból javasolja a bizottság egyfelől az örökberletti rendszer meghonosítását, másfelől az ugynevezett homestead intézményének törvénybe iktatását.

János Zoltán nagy beszédben, történelmi világitással mutatta be a kérdést és bizonyította a *szekularizáció szükségességét nemzeti és gazdasági szempontból*. Hatalmas szóbeli erővel mutatott rá a kérdés nagy jelentőségére, kiemelve a katolikuság iránt érzett becsülését.

Juhász-Nagy Sándor dr., *Csurka István* és *Márk Endre* szólaltak föl ezután, aki a következő határozatot javaslatot terjesztette elő:

Törvényhatósági közgyűlésünk kívánja a katolikus vallásnak önkormányzatát, de úgy, hogy egyben az 1848:XX. törvény-cikk alapján valamennyi bevett vallásfelekezetre egyenlőség állapítsák meg egyházi és iskolai költéségeik állami fedezésénél, a lélekszám arányában.

Kívánja a földbirtok reformját, hogy a háborúból hazatérő katonáink, valamint a tengerentúrról megtérő véreink földhöz jussanak, mely megélhetésüket biztosítsa.

A főispán ezután szavazásra tette föl a különböző határozati javaslatokat, amelyek közül a közgyűlés névszerű szavazás után

66 szavazattal 8 ellenében a *János Zoltán* által magáévá tett következő log- és pénzügyi bizottsági javaslatot fogadta el:

A közgyűlés a *róm. kát. autonomiát, az 1848. évi XX. t.-c. végrehajtását és ezzel kapcsolatban az alsó papság fizetésének korszerű rendezését* kívánó feliratot intéz az országgyűléshez, a feliratban azonban az *állami eredetű egyházi javak és alapok szekularizációját is sürgeti* abból a célból, hogy a világháború folyamán a hááért anynyi vért áldozott *földbirtok nélkül szűkölködő magyar nép méltányos áron földbirtokhoz jusson* és ezáltal egyfelől méltó jutalmát nyerje, másfelől pedig a haza földjéhez köttetvén, megoltalmaztaték a kívándorlás veszedelmétől.

(A félmillió részvényjegyzés)

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző terjesztette elő a tanács és a pénzügyi bizottság javaslatát a Debreceni Hitelbanknál elhelyezett 3,000,000 korona megmentése érdekében. A tanács javasolja, hogy elfogadva a Debreceni Hitelbankot szanáló Pénzügyi Központ ajánlatát, *jegyezzen a város 500,000 korona értékű részvényt az alakítandó új részvénytársaságnál*, amelyet a Pénzügyi Központ fog kezelni. A jegyzett összeg 5 százalékos kamatozását a szanáló pénzügyi központ garantálja és egyben 2,500,000 koronát azonnal kifizet a városnak.

Szentkirályi Tivadar és *Ungár Jenő* ezzel szemben javasolják annak kimondását, hogy a város csak az esetben jegyzi le az 500,000 korona részvényt, ha az mások által fedeztet nem nyer.

Frennd Jenő dr., *Nyiri Ernő* dr., *János Zoltán* és *Magoss György* dr. a tanács javaslatát támogatták, mire a közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

Elfogadta a közgyűlés a tanács előterjesztését a 20 millió kölcsön fölvételére vonatkozóan. Végül a hatósági munkaközvetítő, népielőltető és lakáshivatal föllállítására és szervezésére vonatkozó előterjesztéseket fogadta el a közgyűlés.

Weszprémy Zoltán főispán háromnegyed 8 órakor a közgyűlést a tagok kérésére megszakította és folytatását holnap, szerdán reggel 9 órára tűzte ki.

Wekerle a királynál

Mikor terjesztik be a választójogi javaslatot?

Budapest, november 27.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután titkára és *Gonda* Henrik dr. sajtótűnök kíséretében Bécsbe utazott.

Egyik fővárosi estilap abban a körülményben, hogy *Wekerle* egyedül utazott föl Bécsbe, *Vázsonyi* melőzését látja a választójogi javaslat körül. Bizonyos, hogy a Házpénteki ülésén nem terjesztik be a javaslatot, hanem jóval a delegációk ülésai után. Rámutat a lap e tekintetben a „Népszava” egy cikkére, amelyben a „Népszava” tiltakozik a választójog elodázása ellen. Egyben megállapítja a lap, hogy a választójogi blokk és a kormány között diszharmonia van.

A hadiözegek választójoga

A választójogi javaslat teljesen elkészült, kész a szokásos felségelterjesztés is és *Wekerle* miniszterelnök holnap mutatja be a javaslatot a királynak. Hogy az előzetes szentesítés már ezen az audiencián megtörténik, nem valószínű.

Ami a nők passzív választójogát illeti, e tekintetben különös figyelemre tarthat számot a *hadiözegek* választójogára vonatkozó rendelkezés. Egyik rendelkezés szerint *minden hadiözeget, aki huszonegyedik életbetöltötte és írni, olvasni tud, választható*, hadiözeget a javaslat szerint nemcsak az

akinek férje a harcúterén halt meg, hanem az is, akinek férjét a háborúban szerzett betegség vagy fáradalom ölte meg. A javaslat intenciója az indoklás szerint „*elhunyt hőseink megbecsülése, akiknek özvegye nemcsak kötelességeit öröklötte, de jogjainak is örökebe lép.*”

HIREK

— **Jegyzések a hetedik hadikölesőre.** A Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál a következő nagyobb jegyzések eszközöltettek:

Szabolcsi Hitelbank saját jegyzése 200000, Szatmárvármegyei Takarékpénztár saját jegyzése 200000, Nagykárolyi Közgazdasági Bank saját jegyzése 100000, Egyesült Borkereskedelmi részvénytársaság saját jegyzése 10000, Lichtschein Dezső és Samu 10000, id. Friedlander Mór 64000, Falk Ármán és Társa 60000, Fried Leó 50000, Hungária egyesült gőzmalom részvénytársaság 25000, Keszner Izidor és Fia 20000, Czébel Gusztáv 13000, Wiener Adolf 10000, Weisz Dávid 10000, M. F. 10000, dr. Brunner Lajos, Halnagyi József, Wienberger Ignác és Fiai, Bay Sándor, özv. Lichtschein Menyhértné, Binéth Vilmos és Ármán, H. N., B. A. egyenként 5000, Langer Hersch 3000, Sidlauer Róza 3000, Kolb Jakab 2000, Kozmann Gusztáv 2000, Sebők Alajos, Halnagyi Sámuel, Márkus Imre, Polatsek Ferenc, Bay Sándorné egyenként 1000 kor. Az I. számú tartalékkórház utján: Guttmann Izák 2000, Csengeri Dezső 1500, Kohn Gyula 1000 korona.

— **A debreceni esküdtbírók elnöksége.** A debreceni kir. törvényszék elnöke közhírré teszi, hogy a debreceni kir. ítélőtábla elnöke az 1918. év tervmára a debreceni kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírók elnökévé Hoffmann József kir. ítélőtáblai bírót, helyettes elnökévé Nagy Kálmán kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **A hadiköleső-propaganda.** A hadiköleső-propaganda nagybizottsága ma dr. Szabó Kálmán tb. főjegyző elnöke alatt igen látogatott ülést tartott, melyen Nagy József pénzügyigazgató bejelentette, hogy szombatig 2 millió volt a jegyzések eredménye, tehát lényegesebb, mint az előző jegyzések ugyanezen idő alatt. A bizottság sajnósan állapította meg, hogy míg a kereskedők megteszik kötelességüket, addig a gazdák, kevés kivétellel, kivonják magukat hazafias kötelességük teljesítése alól. Egy gazda, akinek vagyona 810,000 korona és családja nincs, eddig még egy fillért sem adott.

— **Ch. Perczel Carola** ma, szerdán kezdi meg a téli táncanfolyamokat a Bika-szálloda kistermében 5 órakor délután. Beiratkozni lehet az Uránia-épületben levő lakásán egész nap, vagy délután 5 órakor a teremben. — Telefon 12-51.

Színház és művészet

MŰSOR:

SZERDA: Délután: Peleskei notárius, ifjúsági előadás. — Este: A névtelen asszony, dráma. B) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Favorit, operett. C) bérlet.
PÉNTEK: Végre egyedül, operett. A) bérlet.
SZOMBAT: Délután: Peleskei notárius, Gyermekelekedés. — Este: Végre egyedül, operett. B) bérlet.

Favorit. (A színházi iroda jelentése.) A közönségnek ez a kedvelt operettje csütörtökön lesz ismét műsoron.

Névtelen asszony. (A színházi iroda jelentése.) Ma este B) bérletben a Névtelen asszony színmű kerül színpadra.

Ifjúsági előadás. (A színházi iroda jelentése.) Ma délután 3 órai kezdettel a Peleskei notárius énekes vigiáték kerül programra.

A Vigszínház pénztárnyitása. Rendkívüli nagy érdeklődés mellett nyitotta meg

tegnap a Vigszínház az elővételi pénztárt. A három els. öbennutató előadásra ma is váltókat jegyek délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3-tól 5 óráig.

A fővaskorona. Az évad egyik művészi szenzációját mutatja be ma az Uránia A fővaskorona címen, mely finom, művészi dráma, amelyben Gima Fabry nagynevű primadonna játsza a főszerepet. A győzelmes isonzoói csata filmje minden előadáson műsorra kerül.

Beregi Oszkár, Báthory Gizella, Mészáros Gizella, T. Halmi Margit, Hegedűs Ferenc és Pásztor Dezső szerepelnek az Apollóban A föld embere című nagyhatású izgalmas drámában. Minden előadáson a győzelmes isonzoói film is be lesz mutatva.

Az olasz front összeomlása, a győzelmes isonzoói csata filmje. A világháború legnagyobb eseményét mutatják be az Apollo és az Uránia minden előadás keretében.

Felkérjük azon t. vevőinket, kik eddig

szenet nem kaptak,

hogy szükségletüket nálunk azonnal jelentsék be.

Schusitzky János és Társa
Szent Anna-utca 7. sz.

Telefon 12-48.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szólag 1 korona 50 fillér. Minden további szó 15 fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés 2 korona. Minden további szó 20 fillér.

Egy
ispán és egy gazda 1918 január elsejére alkalmazást offer nagyobb gazdaságban. Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Akinek
törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Küldöncnek

12-14 éves kis leány jó havifizetéssel, könnyű munkára felvétetik a kiadóhivatalban.

Eladó vagy hasznosbérbe azonnal kiadó: Sámsoni-ut mentén Gerébtelepen, a vámház mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléképítményekkel ellátott lakást, fő- és tehénistállót, sertés és aprómarha ólakat, görét stb. Az egész telek drótkerítéssel van körülkerítve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. A szőlő teljes termésben van. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r.t.-nál, Kossuth-u. 17.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra hazához is elmegegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Az Arany Bika tőrő 29 ikétől ismét rendszeresen üzemben lesz.

Csőz, kőszvény

és mindenféle fájdalmak ellen biztos hatású szer a híres **Királybalzsam:** 1 üveg 5 kor. Kapható: **GRÖSZ NAGY FERENCZ,** Arany egyszaru gyógyszerár, Színház mellett. Ugyanott **legjobb pipere szappanok** napi áron kaphatók.

Abrons

vékony, nádkötőzni való és egyéb célra alkalmas eladó a kiadóhivatalban.

Lapkihordó asszony

jó fizetés mellett felvétetik a kiadóhivatalban.

Maradandó értékű könyv!

— Nem alkalmi munka a —
Jánosi Zoltán

ref. lelkész

nagyszabású könyve.

Férfiak és hősök.

A schweizi reformatio és annak áldása!

Levéltári adatok alapján igen érdekesen megírt története a schweizi reformatio és a reformatio jelentőségének mélyreható méltatása.

Csak egyedül ezen ünnepi kiadás jelent meg Schweizban. A schweizi református egyház megbízásából szerkesztette **Dr. Hadorn Vilmos** tanár. **Egyedül engedélyezett hiteles fordítás. 24 köppel.**

Fordította és jegyzetekkel ellátta:

JÁNOSI ZOLTÁN

debreceni ref. lelkész.

A legjobb könyv, fényes munka, amely a reformatio 400-ik évfordulóján megjelent, a **művelt közönség** és az **egyszerű nép** részére. — Jánosi Zoltán mesteri módon, zamatos magyarsággal oldotta meg feladatát.

Ára: lázve K 3.50
kölve K 5.

Minden 10 példányra 1 tiszteletpéldány. A pénz előleges beküldése esetén bérmentve küldjük.

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvkiadóhivatala

Debrecen, Ferenc József-ut 49. sz.